

SAVAŞMAZSAN GÜÇLÜSÜN

Dr. Yüksel Hoş,

Salı 29 Mart 2022

<https://www.indyturk.com/node/490356/t%C3%BCrki%C3%87yeden-ses-ler/sava%C5%9Fmazzan-g%C3%BCs%C3%A7l%C3%BCs%C3%BCn>

Dünyada iki tür güç vardır. Bunlardan biri "*fiiliyet halindeki güç*" güç iken, diğeri "*kuvve halindeki*" güçtür.

Bu ikisinin birbirinden farkı vardır. *Fiili güç*, gösterdiğin ve uygulamaya koyduğun güçtür. Bunu savaş alanında uygulamak hem masraflı ve hem de çok bilinmeyenli ve öngörülemezlerle dolu bir denklemdir.

Kuvve halindeki güç bir nevi şeffaf ve suyla dolu depo gibidir. Doluyken doluluğu yeter. Suları akmadığı ya da yağmur yağmadığı güne dek bakan çiftçiye güven verir.

Ancak sular kesilmeden, kuraklık başlamadan o depoyu kullanırsan depondaki suyun azaldığını gözlerinle görürsün. Geriden gelen su varsa, harcadığın sürece hem fiili hem de kuvve halindeki gücü korursun.

Ancak günümüz dünyasında depoların ardına kadar silahla dolu olsa da insan gücün sınırsız değildir.

Eskiden savaşlarda gücünün yüzde 10'unu kaybeden ordular savaşmaya devam ederken, şimdilerde yüzde 1'ini kaybetmeyi göze alamıyor.

Depolarına doldurduğu silahlara güvenen liderler, o silahları kullanan askerler ve ailelerini de dikkate almayı öğrenecekler bu yüzyılda.

Birbiri ardına **Rusya**'dan çekilen yabancı markalara ek olarak pek yakında otomobil pazarında ve kimya ile ilaç sektöründe de Rusya'ya bazı ilaçların girişi zorlaşacak.

Güçlünün en ihmal ettiği şey de gücün muhafazasıdır. Güç, afrodisyak gibidir ve onu kullanma isteği uyandırır. Bunu yaptığında ise azalır ve inişe geçer o güç.

Yani mirasyedinin zenginliği gibidir. Paran var diye harcarsan, geriden akmayan bir para giderek azalma eğiliminde olur.

Sen güçlü olduğun için güçsüzlüğe gidene dek savaşırsın ve seni de savaşmaya teşvik edenler güçsüzleşmenden istifade ederek yeni dönemde sana bir başka rol biçerler.

Cüsseli adamın bar fedailiği gibi olur bu. Sadece kaba bir kuvvetin olur ama ekonomini idame ettirecek "enerji" dışında hiçbir kaynağın kalmamıştır.

O enerji kaynaklarını da satın alan olmazsa satamazsın. Kısacası Rusya'nın satamayacağı ve imha edemeyeceği o büyük **nükleer güç**, gelecekte bir ülkeye karşı kullanılmak; Rusya'ya kullanılmak üzere Rusya'nın öz iradesi harcanacak.

Yeteri kadar fakirleştiği ve yıprandığı vakit de başkalarının iradesi ile yaşayacak.

Osmanlı'nın son dönemlerindeki hasta adamın son çırpınışına benzer bir durumdadır Rusya'nın hali.

Görünen o ki, Rusya'yı önümüzdeki dönemde giderek güçsüzleştirip **Çin**'e karşı bir jandarma devlet yapacak gibiler.

Şimdilerde onun başına Ukrayna'yı saldılar ve bu 40 küsur milyonluk ülke Rusya'yı çok ciddi uğraştıracak.

Ama soru şu:

Rusya askeri gücünü koruyup, ekonomik açıdan bittiğinde hangi barın fedaisi olacak? AB'nin mi? İngiltere'nin mi? ABD'nin mi?

Yoksa hepsinden bağımsız hareket eden "Küresel sermayenin mi?"

Bunları pek tabii ki 50 yıllık bir öngörü ile bir parça da şu anki durumun extrem sonuçlarını ve olasılıkları dikkate alarak söylüyoruz ama devletlerin kurumları 20 sene sonrasını zorlukla öngörebilirken bizim 50 sene sonrasına dair öngörülerimiz fazla profesyonel kalmayabilir.

Bu sebepten bunlara naçizane birer çıkarım diyelim...

Yukarıda anlattığım olasılıklara dair durumlarda vice-versa (tersi durum) mantığı da elbette geçerlidir.

Yani Rusya'nın Ukrayna'yı alıp AB'nin kalbine yaklaşması da gayet tabii ihtimal dahilinde.

Varsayalım oldu. Ne olur?

Şu anda tarihinin gördüğü en ağır ambargolar ve izolasyon uygulanıyor Rusya'ya.

Bu tür bir dönemde Rusya'yı desteklerse Çin destekler; ancak onu kendisine daha fazla bağlamak ve muhtaç etmek için olur bu.

Çin desteğini alarak ekonomisini çevirir ve Avrupa'nın kalbine yaklaşırsa NATO'nun böylesine tavizkarlık sergilediği bu dönemde Rusya'nın kazanımları yanına coğrafi açıdan kar kalacaktır.

Baltıklar her zaman NATO'nun zayıf karnı. Burada her iki gücün sıkı bir şekilde karşılaşma ve çatışma riski mevcut.

Rusya yaklaşık 300 yıldır bir güce erişti ve bu güç asla olgunlaşamadı.

Abramo Organski'nin gücün olgunluğuna dair üç aşamalı bir sınıflandırması vardır.

Buna göre Organski, küçük güç aşamasından büyük bir güce ulaşan toplumlarda üç aşamaya şöyle dikkat çeker:

1. Potansiyel (kuvve halinde) güç
2. Geçiş halindeki büyüme aşaması
3. Gücün olgunluğu

Birinci aşamada endüstriyel olmayan tarım ve hayvancılıkla geçinen kırsal bir nüfusa sahiptir ülke.

Günümüzde Ortadoğu'da İsrail hariç birçok devletin gücü, benzer niteliktedir. Afrika ülkeleri de hakeza aynı şekildedir.

Bu tür uluslar, endüstriyel gücün olmadığı bir dünyada bilek gücü ve toplumsal askeri örgütlenme ile çok güçlü olabilir ancak bir sanayi toplumu ile karşılaştırıldığında gücü çok azdır.

Demek değildir ki savaşını kaybeder, hayır bazı durumlarda kazanabilir de. Zira gücün sevk ve idaresi, coğrafyanın ve gücün kullanımı, eksi durumlarda bile artıya geçmek için sebepler oluşturmaya yeter.

Balkan Savaşlarında oldukça gereksiz bir şekilde taarruz eden Osmanlı ordusu, Kumanovo'da bozulmuştu.

Oysa birkaç sene önce Almanlarla birlikte hazırlanan kurmay planlarında olası bir Balkan Savaşı'nda savunma harbi yapmamız öngörülüyordu.

Savunma yapılacak, ordu kalelere çekilecek, şehirleri koruyacak ve direnirken de Anadolu'dan taze kuvvetler gelecekti.

Ancak bunu yapamadı ve taarruz, hatta "*kurt kaparı*" taktiği ile birçok cephede yenildi.

Zamanında bu yöntemi uygulayıp vatan ettiğimiz toprakları, aynı tür taktikle savaştığımız gereksiz taarruzlarla kaybedebildiğimizi de öğrendik. Burada da gücün yanıltıcı, körleştirici yanını gördük.

Aynı gücün yanıltıcı ve körleştirici yanını 1915'te Çanakkale'de ve 1922'de Yunan ordusunda da baş göstermişti.

Balkan Savaşları öncesinde Osmanlı'nın aldığı istihbarat doğrultusunda aralarında anlaşan 4 Balkan ülkesine dair bilgiler gelince "Üç beş Sırp, Karadağlı ve Bulgar'dan mı korkacağız?" şeklinde küçümsenen düşman, birkaç ay içerisinde Adriyatik'ten bağımızı koparmış ve yüzbinlerce insanımızı toprağa, geri kalanları da yollara veya esaret altında yaşamaya düşüren bir başarıya imza atmıştı.

İşte bu bağlamda okumak gerekir güç üzerine çalışanların yazdıklarını.

Organski'nin sıralamasındaki ikinci safha ise Rusya ve belki bir parça Türkiye'nin içerisinde olduğu kısma işaret ediyor. Zira kırsaldan kente yönelik göçlerde bu analizi tutarlıdır.

İşte bahsettiği bu güç geçişinin ikinci aşamasında ne oluyor? Bunu da belirtelim.

Bu, geçişin büyüme aşamasıdır. Endüstriyel bir aşamaya geçilir ve geride bıraktığı diğer sanayi öncesi ulusların gücüne göre hızla büyür, semirir ve birçok insan, tarlasını çiftini çubuğunu, hayvanını bırakıp büyük şehirlere göç eder.

Kırsal kesimden büyük bir hızla büyüyen şehirlere hareket başlar ve saat başına verimlilik, beslenme imkanları artar.

Ekmek için buğday üretmek zorunda olan, yumurta için tavuk beslemek zorunda kalan insan, ihtiyacını aşağıdaki marketten alır.

Artan vaktinden ise ciddi bir miktarı, TV'de ya da radyoda, gazetede okudukları ya da izledikleri ile geçirir.

Bu duygularla algıları, dünya görüşü şekillenir. Bu kitleler sıklıkla okumaz çünkü okumak bir kültürleşme sürecinin sonucudur. Algılar, retorikler ile yaşar bunlar.

Kırsal kesimde kilise/cami, tarla ve ev arasında geçen hayatında politik bir duruşu yokken, bu artan zamanda bunu yapılandırarak imkanlarla tanışır.

Halkta meydana gelen bu değişiklikler, o halkın temsilcileri ve idarecilerinin de eline bir "*hesapsız güç*" verir.

Bu güç, diğer ulusların davranışlarını ve eğilimlerine müdahale ve onlara kendi güçlülüğü ile bir çeki düzen verme noktasına dek gider.

Görüldüğü üzere Ukrayna'nın NATO'ya girmesi Rusya'nın zayıf karnı olmakla kalmıyor; Rusya aynı zamanda İsveç ve Finlandiya'nın da NATO'ya girmesine itiraz ediyor ve tehditlerde bulunuyor.

Bu davranışı ile de AB ve ABD toplumunu ve davranışlarını etkiliyor. İktidarlar, halklarının savaş korkusunu gördükleri için bu savaştan uzak duruyor ve bu da Rusya'nın gücünü artırıyor ama moral gücünü.

Gerçekte bir yerden güçlenirseniz o gücün muhafazası yanında gücün alt katmanlarındaki çürümeyi de göremiyor oluyorsunuz.

Kültür süreci olmadan sanayileşme, kurumsal güçlenme olmamasına sebep oluyor. Kurumsallaşma olmadığı zaman da gücün çürüdüğünü göremiyorsunuz.

Güç, kendisini devam ettirecek sistemleri oluşturamıyor, yaralarını ve gediklerini kapatamıyor. Bedenle baş arasındaki rabıta hiç gelişmiyor.

Kılcallardan beyne sinyal gitmiyor. Buyurgan bir beyin ve uygulayan kaba bir beden oluyor sadece.

İşte ikinci grubun özeti de tam olarak budur. Sonuçta bu tür ülkelerde liderlerin hataları asla "*lider hatası*" olmuyor. Hata mutlak birilerine mal ediliyor ve o kişiler görevden alınıyor.

İstifa müessesesi de işlemiyor. Eğer çok ayyuka çıkmamışsa sadık birini de asla harcamıyorsunuz.

Liyakat yani kurumsal kültürün ve bir kültür toplumunun gereği olan duygu hiç gelişmediğinden "*istifa*" müessesesi de oturmuyor.

Kellesi alınana dek görevde kalan vezirler misali kelle gidene dek herkes koltuğunu koruyor.

Güç zehirlenmesi, güçlülük kompleksi, sıfır kurumsallık veya görünürde olan ancak gerçekte iğdiş edilmiş kurumlarla kendilerini büyük devlet sanan ülkeler ve idarecileri aslında hiç bilmeden Organski'nin yazdığı senaryonun ikinci safhasında tarif edilen ülkelerin birer oyuncusu oluyor.

Gücün milli gelire bir alakası olduğu doğrudur ama sebebi ya da sonucu değildir.

Milli gelir ve beraberinde milliyetçilik de çoğu kez güçle birlikte yükselir ancak kültür, belli bir seviyeyi tarihi süreç içerisinde kendi öz gelişimi ile birlikte yaşamadığı için bu büyüyen milliyetçilik daha çok "*yükselen içi boş milli duygular*" şeklinde olur ve çoğu kez dışa yönelik saldırgan eylemler ve yayılcılıkla ifadesini bulur.

Halk, kendi liderlerinde geçmişteki liderlerin görüntüsünü arar, onlarla arada bir bağ kurar.

Tarihi şahısların yaptığı "*buyurgan*" tavırları günümüzdeki liderlerinde arar, eleştirmeyi ihanet, biat etmeyi milli duruş sayar. Günümüzde de Rusya'da olup bitenlerde bu da bir parça etkilidir.

Yani güçlenmek hızla olduğunda aslında bir zaafı da getiriyor ki bu zaaf, gücü nicelik bazında güçlü tutan, nitelikte güçsüz yapan bir güç oluyor. Gücün işte o an zaafın oluyor.

Japonya'da da benzeri bir durum, 1945'teki teslimine dek söz konusuydu. Gücü elde etmek değil, onu zamanla ve sanayileşme süreci ile "*kazanmak*" önemlidir.

Güçlenmek değil, gücü kazanmak. Kazanılmamış güç, depo gücüdür, tekniksiz bir boksörün dövüşüdür.

Steroid iğnesi ile pazularını şişirmiş adamsındır. Belki güçlü görüntün vardır ama hormonların iflastadır, o şişmiş bedende iktidarsızlık ve onca problem dönüyordur.

Gücün garantisi, güçlü görüntüsü değil kurumların çalışma dinamizmi ve güçler ayrılığındadır. Güçler yani kuvvetler ayrılığını ise memur liderler anlayabilir mutlak liderler değil.

Sanayileşme sürecinde toplumlara hâkim olan tüm değişimler sadece niceliksel değil nitelikselidir.

Toplumlara büyük sıçramaları yaptıran da işte bu süreç ile kazandıkları güçtür.

Bir mirasyedinin sahip olduğu milyar dolarlar ile en az 5 dedesi tüccar olan bir ailenin gücü bir değildir. İşte olgun gücü, kaba güçten ayıran en önemli nokta da buradadır.

Gücün olgunluğu, o gücü tıpkı parayı zor kazanan birinin hesaplıca harcaması gibi kazanma süreci içerisindeki her tür zorluk ve hesabı göze alarak harcatır. Hovardaca operasyonlar ve işgallerle heba etmez.

Bir yüzyıla sığdırılması gereken ve adım adım elde edilecek kazanımlar, güçlü bir insanın ihtirası ile kendi "*yaşam süresine*" sığdırılacak hale getirilmeye zorlandığında o devlet hata yapmış olur.

Ulusal programlar, ulusların, devletlerin uzun zamana yaydığı ciddi programlardır.

Bir kişi sadece ülkesine zafer getirmiş "üstün lider" veya "kurtarıcı" olmak için büyük işlere ve atılımlara girişiyorsa işte onun durumu evini satıp macera ile ticarete atılan memur adaminkine benzer.

Türkiye Cumhuriyeti, **Hatay**'ın anavatana katılması, Kıbrıs'ın bir kısmının özgürleştirilerek **KKTC**'nin kurulması gibi bölgesel ve stratejik kazanımlar elde ederek Osmanlı enkazından bazı şeyleri 50 senelik bir dönemde ancak kurtarabildi.

Sonraki 50 senede de bir şeyler için fırsat buldukça sınır düzeltmeleri yapılıyor gibi.

Savunulması zor ve adeta savunulmaması için çizilmiş Türkiye-Irak sınırı, sessiz sedasız, Pençe-Kartal operasyonu ile fiilen düzeltildi.

Sınır resmi olarak değil ama gayri resmi olarak önemli dağ zirveleri, mühim geçitler bizde kalacak şekilde güvenli bir hale az çok getirildi.

Suriye'de de Afrin'de bir güvenlik sağlandı ve sınırın 20-30 kilometre güneyine doğru bir güvenlik şeridi belli bir bölgede sağlandı.

300 yıldır, Deli Petro dönemindeki vizyoner sıçramanın ekmeğini yiyor Rusya.

Bu mirası üzerine çok az bir şey koyarak kümülatif şekilde geliştirdi ve Sovyetlerin dağılması ile birlikte de bir parça agresif seyreden bir "*güç muhafazası*" siyasetine girdi.

Aslında burada bir siyaset de yok gibi zira zücciyeci dükkanına bodoslama giren fil gibiler.

Gücün ne kadar yüksekse siyaset ihtiyacın da o derece düşük kalıyor. Siyaset, gücünün yetmediği yerde top çevirme sanatı bir nevi.

Rusya da gücünü fazla abartıyor ve bu sebepten siyaset kurumunu hayli ihmal etmiş durumda.

Gücünü abartması da haksız değil. Güçlü ama gücünün de sınırı var ve zaman gösterecek.

Bu bakımdan Rus liderlerin ve hükümet sözcülerinin sıklıkla altını çizdiği "*NATO'nun aleyhimize gelişmesi kırmızı çizgimiz*" demekle eski Sovyet coğrafyasının yarısını götürme çabasını fazlaca açık ettiler.

Şimdilerde Rusya'da olan biten de budur. Güçlü olduğun için gücünü harcıyor ve gücünü tüketiyorsun.

Batı şimdilerde Rus'un beynini bedeninden ayırmaya çalışıyor; o baş o bedenden ne zaman ayrılır? Beden güçsüz kaldığında.

Bu yüzden Rusları yok olmayacak kadar zayıflatıp başı kendilerine bakan güçlü bir adam olarak tutmak istiyorlar.

Rusya yok edilirse Çin gelir. Öyleyse kalmalılar. Rusya'yı dizayn etme süreci Batı'nın şimdiye dek pek yapamadığı bir işti ancak artık bu onlar için bir öncelik oldu.

Bunu ya yapacaklar ya da yenilecekler. Rusya onlara hem lazım hem de lüzumu aşan gücü yontulmalı. Kırım savaşında ciddi bir hata yapıldı ve Batı, bu hatayı şimdilerde feci şekilde ödüyor.

Kırım, 1856'da Birleşik Avrupa ve Osmanlı orduları tarafından Ruslardan alınmışken imzalanan Paris Barış Antlaşması ile Ruslara iade edilmişti.

Antlaşmanın 1. maddesi, bunu gerektiriyordu. İşte bu, savaşı hiç olmamış gibi bir hale getirdi. Eski sisteme dönüldü.

Rusların Kırım'da daha 100 yılı dolmamışken oradan atılmalıydı. Çünkü bölgede hala Tatarlar yüksek bir oranda yaşıyordu ve o topraklar Ruslara bırakılmayacak kadar değerliydi.

Kırım, bir deniz gücünün Karadeniz ve Avrupa'nın güneydoğusunu tehdit edeceği bir bölgedeydi ve o dönemler Avrupa'nın güneydoğusu yani Balkanlar Osmanlı'da olduğu için Avrupa'nın kaygılanmayacağı kadar uzak bir jeopolitik tehditti Rusya.

Sadece terbiye ettiklerine inanıyorlardı Rusları. Oysa budamalılardı da. Çünkü Rus, gücünü toprağından ve o topraklarda kolonize ettiği masum halklardan alan bir İmparatorluk.

Yeryüzünde yaşayan son imparatorluk yüz senedir hep Rusya oldu.

Avrupa, hiçbir sözünü ve kırmızı çizgisini tutamadı. Türkler yaşıyor diye Türklere değil, Ruslara bırakılan Kırım, onların başına bela oldu.

Bu yarımada devasa bir uçak gemisi gibi Karadeniz'in kalbinde kaldığı ve üzerinde Rus bayrağı dalgalandığı sürece ne Romanya'ya ne Ukrayna'ya ne de Bulgaristan'a huzur getirecek.

Sahanın kodlarıyla oynandığı vakit o kodların oturması en az 250 sene alır.

1774'te kaybedilen ve birkaç sene sonra Rusların istila ettiği Kırım'da 250 sene henüz dolmadı.

1945'lerden sonra yerleştirilen Ruslar için de orası hala bir vatan değildir. Kolonizatör gücün kolonisidirler.

Vatan, ardı ardına 3 nesli bir toprakta doğup ölenler için başlayan bir kavramdır.

Kırım pek tabii ki sadece Kırım değildi. Kırım kuzeyinde de birçok topraklara yayılıyordu ve bu topraklar hiçbir zaman Ukraynalı çoğunluğa sahip olmadı.

Ruslar buraları ele geçirince bu topraklara Novorossiya (Yeni Rusya) dediler ve aldıkları arazilere de çoğunlukla kendi halkını yerleştirdiler.

Nitekim şu anda da Kırım'ın mirasını Ukraynalılardan geri alıyorlar. Güneyde işgal ettikleri araziler, Kırım Hanlığı arazileri ile örtüşüyor. Odessa da işgal edilirse tamam olacak bu harita.

Devletler, belirli havza sınırlarını, belirli coğrafi engelleri birbirleri ile sınır edinir. O sınırlara halkını yerleştirir, oralarda bir toprak ve insan idaresi kurar.

O toprakları ve insanlarını yitirdiğinde bir başkası gelir ve aynı sınırlarda kendi idaresini kurar.

Sahadaki kod ise alışıldık idarenin kurumsal açıdan oturması ve halkta o kurumların karşılık ve kabul bulmasıdır.

Kırım Hanlığı toprakları Ukrayna'ya 1922'de Lenin'in Ukrayna'ya hediye ettiği Doğu ve Güney kısımlarla 1954'te ise Kruşçev'in Kırım'ı hediye etmesi ile eklenmişti.

Ukrayna da bu topraklarda 100 senesini doldurmadı denebilir. Yani idare edilen halkla idare eden devlet arasında bazı bölgelerde 3 nesil, bazı bölgelerde ise 2 nesil geçmiş durumda.

Kırım'ın Rusya'ya ait olduğu dönemleri gören yaşlılar hala yaşıyorlarken Ukrayna'ya bağlı olmayı zaten kabullenmeyeceklerdi.

İşte bu şekildedir. Sahanın kodu, insanların yaşadıkları coğrafyalarda aidiyet duyguları üzerine kuruludur.

Batı Trakya'da hala Türkiye'ye ait olma duygusu hakimdir. Yunan hala Batı Trakya'yı yarı askerî bölge olarak idare eder.

Ülkenin bu bölgesinde otel, turistik yatırım ve büyük bir işe girişecek olan Yunan vatandaşı öncelikle ordudan izin almalıdır.

Deyimi yerinde ise Yunan hala burayı kaybetme korkusunu taşımaktadır çünkü sahanın kodları Türkiye'ye bakmaktadır.

Alışverişin, kültürün, sofraların ve hatta geleneklerin de yönü Türkiye'dir. Buralarda Kiklad adalarındaki Yunan kültürü yoktur.

Buradaki Yunanların bile kızının eve erkek arkadaş getirmesini kabullenen nordik babalardaki müsamahakarlığı yoktur.

Buralar, bir Alman coğrafyacı arkadaşımın deyimi ile "*Avrupa değil, diyemiyorum... insanlarda bunu göremiyorum, buralar başka bir yer...*" dediği üzere bedenden kopmuş bacaktır.

Koptuğu beden de Türkiye'dir. Rumeli de Balkanlar da Türkiye'nin gücünü kaybettiği sahada bıraktığı güç kırıntılarıdır. Gerilim hattından koparak yere düşmüş ve cızırdayan elektrik telidir.

Bu cızırdama devam edecek. Etnik temizlik yapılan yerlerde de durum farklı değildir. Güç, asla oturmayacak.

Bir halkı, bir toplumu toprağından ettiğinizde, Türkleri bölgeden attığınızda orada kalıcı olmuyorsunuz.

Gökyüzünde şahinleri avladığınızda, arazide yılanları öldürdüğünüzde saha farelere kalıyor. Kurtları öldürdüğünüzde, ayları öldürdüğünüzde yaban domuzları artıyor.

Bir nüfusu yok ettiğinizde de o nüfusun sahadaki tüm ekonomik aktivitesi ile onu sürüp aynı şekilde o sahada aynı ekonomiye hakim olamıyorsunuz.

Sırp lar 1878'de Türkleri Şumadya'dan ve Niş'ten tamamen çıkardıklarında bölgeye yerleşen Sırp lar da uzun süre şehirleşme yerleşemedi, oturamadı.

Şehirlerde kunduracı, nalbant, aktar, terzi yoktu. Farklı yerlerden getirmek zorunda kaldılar.

Bulgarlar için de aynısı söz konusuydu. Türklerden arındırılan bölgelerde ekonomi bir anda durdu. Ağlayanın malı, gülene hayır etmedi.

Yunanistan ile aradaki nüfus mübadelesinde ise karşılıklı Türk ve Rum halk değiş tokuşu yapılırken bazı meslek grupları birkaç sene sonra gönderilecek şekilde geciktirildi.

O birkaç senede her iki ülke de çıraklar yetiştirerek ellerine aldıkları yerleşmelerde ekonomilerin devam etmesini sağladı.

Sahanın kodu biraz da o sahadaki sektörel oturmuşluktur. İnsanları gönderirsin ama o sektörleri anında yerine koyamazsın.

Ciddi bir vergi gelirinden olursun. Rumeli ve diğer şekliyle Balkanlar ve özellikle de güneyi hala Türkiye'ye kodlanmış bir sosyo ekonomik profile sahiptir.

Türkiye buraya er geç gelecek ama savaşla ama barışla.

Yugoslavya 50 sene kadar yaşadı.

50 sene birbirine ısındırılan, 50 sene paylaşılan ortak duygularla bir ortak gelenek meydana getirildi.

Bu maya, kimilerinde fazlaca tuttu kimilerinde çok zayıfça. Slovenler ve Kosova Arnavutlarında bu bağlılık dil farklılığı kaynaklı olarak hayli zayıf kalırken diğerlerinde daha güçlü kaldı.

Yugonostaljizm 50 senelik imgelerle sahada kendi kodlarını hala gezerken size hissettiriyor.

Zamanla Karadağ, Bosna Hersek, Sırbistan ve Hırvatistan ile Makedonya'da daha da az hissedile ortadan kalkacak.

Yugoslavya bir siyasi nostaljizm getirmişti. Kendi yemek kültürü, kendi mimari kültürü, tarih kültürü asla Osmanlı kadar oturmadı.

Balkanlarda Osmanlı'nın var olduğu ve güçlü olarak kaldığı dönemlerden gücünü yitirene dek kalmaya devam ettiği sahalara dek hissettiğiniz şey, Osmanlı, Rumeli Türk kültürüdür.

Bu kültür Hristiyanlarda da Türklerde de diğer Müslüman halklarda da vardır. Yemeklerde, evlerde oturma adabında bile kendisini hissettirir.

Bir Sırp, Yunan ve Bulgar ne kadar Hristiyan olursa olsun, evinin kapısına girişte ayakkabılarını çıkarır.

Vitrinde danteller, sehpa örtüsü standart Türk evinden farksızdır. Bu günümüzde bilhassa 2000'lerde doğan gençlikte azalsa da 2010'lara dek Yunan evlerinin tamamına yakınında söz konusuydu.

Türk evinden tek farkı, duvarda bir ayet yerine İkona olmasıydı. Kültür, dini farklı da olsa sahada Türk mührünü fazlaca yansıtıyordu.

Bu insanları üzeri yıldızlarla dolu lacivert bir bayrak ve euroların tadıyla Avrupalı yapsanız da baklava yemeye, Türk kahvesi içmeye ve onu Yunan, Bulgar, Sırp kahvesi şeklinde adlandırmaya devam edecekler.

Börekler, tatlılar, hayattan haz alma şekliyle hep Avrupalılardan farklı olacaklar.

Avrupa üzerindeki Balkan bölgesi, gücün merkezine yakınlığı sebebiyle bu etkiyi hep taşıyacak.

Bizse gücün merkezi olmaya devam edeceğiz. Burada hep olacağız ve bu yüzden de kuvveti yükseltmek, artırmak zorundayız ki sahada etkimiz devam etsin.

Kuvve halinde tuttuğun gücünü sürekli geliştirip yükseltebilirsin. O gücü silah olarak tutmak zorunda da değilsindir. Ekonomi bir güç olduğu gibi başka tür güçler de vardır.

Her an silaha dönüşebilecek işsiz güçsüz bir göçmen sürüsü de bir tür silahtır.

Düşmanın üzerine salacağın güne dek ufak tefek masraflarını karşılayarak tuttuğun bu güç, tıpkı Batı Roma İmparatorluğunu yıkan barbar kavimlerin oluşturduğu gibi arkası gelmeden akan bir insan akınıdır.

Şu günlerde Türkiye'de yığılmış ve Türkiye'nin üzerine bir şekilde *"yıkılmış"* olan insan kalabalığı da bir tür silahtır ancak geri tepmeli bir silah olduğunu da unutmamalıyım.

Nüfus ve halk kitleleri çoğunlukla ateşle oynamak gibidir. Ateşi ne derece uzağa atarsan o kadar az yakar seni.

Bir çakmak ve deodorant ile ateş etmeye benzer. Çakmağı deodoranta yakın tutarsan deodorant patlayabilir, uzak tutarsan elin yanabilir.

Kutunun içindeki gaz basıncını yani nüfusun asayişini iyi sağlamalıyım.

Dünya kadar toprağın olacağına fındık kadar proxy'in olsun derim hep.

Hatırlarsınız geçtiğimiz senelerde ABD'den ve Avrupa ülkelerinden, hatta minnacık Slovenya'dan bile Suriye'nin kuzeyine bir *"gönüllü savaşçı"* gitme modası başlamıştı.

Avrupalılar bu şekilde hem kendilerindeki *"kızı"* tayfayı tasfiye ediyor hem de istedikleri bölgede teröre destek çıkararak *"arkanızdayız"* mesajı veriyorlar.

Bu şekilde Ruslar Dağıstan ve Çeçenistan'dan Suriye'ye çok sayıda cihatçı gitmesine de göz yumdu.

Gidenlerin büyük çoğunluğu sahada öldü ve Dağıstan ile Çeçenistan daha da yönetilebilir bir hale geldi.

Buna da gücü rafine etmek diyoruz.

Ülkende gücünü kıran, onu meşgul eden ne kadar asayişsizlik kaynağı varsa onu toprakların dışına gönderiyorsun.

Türkiye'den de dünyanın farklı yerlerine gidecek kimselere engel olmamak gerekiyor aslında. Devletin sol örgütlerin içerisine sızıp DHKP-C'lileri dünyanın bir yerinde sosyalizm için ölmeye göndermesi, PKK teröristlerini de Suriye'ye gitmeye şartlandırmak gerekiyor.

Kimi uç tarikatları ve gelecekte devlete problem meydana getirecek tipleri de Afrika'da Somali'ye memur veya Er, erbaş olarak göndermek çözüm olabilir.

Şahsen istedikleri cennet idareyi bir Afrika ülkesinde kurmak üzere onlara şans verilmesinden yanayım.

ABD'de Mormonlara Utah eyaletinde göz yumulmuş. Adamlar çölün ortasına Salt Lake City denen bir şehri kurmuşlar ve buralarda çok eşlilik ve daha çok garip adetler eyalet kanunları ile yasallaşmış.

Bizde de bu tipleri dünyanın herhangi bir bölgesine gitmeye teşvik etmek faydalı olabilir.

Osmanlı, Karamanoğlu beyliği nüfusunu Balkanlara dağıtarak gücünü rafine etmişti.

Türkiye'nin de gücünü önce rafine etmesi, ardından kurumsallıktan asla taviz vermemesi, sıfır nepotizm, maksimum liyakat ve yüksek bir "*milli şuur*" içeren devlet konsepti ile hareket etmemiz gerekiyor.

Saha zor, daha da zorlaşacak. Ama maalesef biz bu coğrafyada yaşıyoruz.

Burada da uzun süredir yaşıyoruz ve bir başka millete vatan olmadığı kadar uzun bir süre bu toprakları vatan etmiş durumdayız. Bir başka millet şüphesiz bu kadar başarılı olamazdı.

Geleceği Türkler şekillendirir mi? Zor...

Ama bu şekillenmede önemli rol oynayabilir miyiz? Evet.

Bunun için gücümüzü kuvve halinde tutup ufak kazanımlarla yüz yılı atlatırsak, etrafta devrilen onca eğreti yapıya şahit olup gereken boşluğu doldura doldura kopan uzuvları da bedene ekleyebiliriz.

Bunu bizim kendi yaşam sürecimiz içerisinde görmemiz şart değil. Ulus görsün yeterli. Çevremizdeki her ülkenin sınırları değişecek.

Bulgaristan 20 seneye dek Roman (Çingene) nüfusun Bulgar nüfusu geçtiği bir ülke olacak.

Türkleri göndermekle kodlarıyla oynadıkları saha, onlara Balkanların Hindistan'ında azınlık bir toplum yapacak.

Kosova, Sırbistan arasında gerilim hiç azalmayacak. Sancak asla Sırbistan olmayacak.

Arnavutluk hiçbir zaman demokratik ve şeffaf bir ülke olmayacak, mafyokrasi hep yönetime hâkim olacak, halk hep fakir kalacak.

Yunan hiçbir zaman Türk korkusunu yenemeyecek, Makedonya her zaman Bulgarların ve Yunanların karıştığı bir ülke olmaya devam edecek ve bu yüzden de hep Sırbistan'a yakın kalacak.

Sırbistan hep Rusya'ya, Hırvatistan ve Slovenya da hep Almanya'ya bakacak.

Macaristan hiçbir zaman fikren tam bir Avrupalı olmayacak. Romanya'ya bırakılan topraklar ve Romanya'ya terk ettiği nüfus, onları Avrupa'ya hep mesafeli, Rusya'ya da hep itinalı olmaya itecek ve kopan uzuvlarını geri kazanma hatırasında tutacak.

Romanya hep nüfus kaybedecek, Moldova hiçbir şekilde toprak bütünlüğünü sağlayamayacak, zenginleşemeyecek.

Polonya, Çek, Slovak ve Ukrayna ülkeleri Avrupalı zenginleri ayıdan uzak tutan Slav tampon olmaya devam edecek ve Avrupalılık ruhuyla dehlenecekler.

Coğrafya onları "*Barbar Rus*" ve rönesansı yaşamış "*Modern*" Avrupa arasında ırken Ruslara, kafa olarsa Avrupalılara yakın yapıyor olsa da kanları Slav, kalpleri Avrupa'dan yana olan bu milletler, Batı Avrupalılar için her zaman "*Slav*" olmaya ve "*yarı Avrupalı*" görülmeye devam edecekler.

Öyleyse Ruslar ile aralarında bir tampon olmaya devam etmeliler.

Avrupa'nın devamlılığı için bu kapının kapıcıları da onlar olarak kodlanmış. Sınır milletleri, sınırı beklemeli.

Panslavizm denen şey zaten hiç olmadı, hiç de olmayacak. Slavlar kadar kalpleri birbirinden ayrı, aralarında hiçbir ortak ruh bulunmayan bir toplum Alman, Fransa ve İngiltere liderliğindeki Avrupalılar için biçilmiş bir kaftandır.

Sahanın kodları bir dünya savaşı ile kendine gelene dek bu gaz bu tencereden ses çıkarmaya, yerdeki teller cızırdamaya devam edecek.

Birileri telleri bağlayana, güçlü kalıp ortalık kan gövdeyi götürdüğünde kurtarıcı olarak "*Yeter, mekânın sahibi geldi*" diyene dek bu böyle devam edecek.

Etmeli.

Vazifemiz, anlayışımız, ülkümüz bu olmalı.

Çıkarımız da bundadır.

Birinin çöpü, diğerinin serveti; birinin ölümü de diğerinin ekmeğidir.

İnsanlar ölmeye devam edecek çünkü coğrafya savaştır prensibi dünyaya hakim olacak.

Ölümleri asla engelleyemeyiz ama gücümüzün yetiştiği yerlere hayatı getirenler olabiliriz.

Tabiat boşluk kabul etmez. Öldüren olmayalım ama ölenler, öldürenler mutlak olacaksa ortada bir savaş varken yeter ki diri kalalım ve hayatı getirenler olalım.

Organski'nin sınıflandırmasını da aklımızda tutalım ve o sıkıntılı ülkelerden olmayalım.

Yolsuzluklar, gereksiz yatırımlar olmamalı. Asırlık kurumlar, ehil olmayan kişilerin elinde alay konusu edilmemeli.

Güç hak edene verildiğinde sistemi de bozmaz, kurumları da. Çünkü insanları güç bozmaz, gücü bozan insanlardır.

Buna da kurumsallığın dışına çıkınca sebep olurlar. O kurumlar güçlü durmalı ki güç asırlar boyunca ve nesiller boyunca sürebilsin.

Sahanın siyasi kodları olan sınırlar, kurumlar değişebilir, gücün de değişebilir ama kültürel kodlar, dördüncü, beşinci ve hatta altıncı nesilde bile devam edebilir.

İnsan yaşadıkça sağlıklı kalmalı ve torunlarını görüp onlara kültürünü aktarmalı, devletler de yaşadıkça güçlü kalmalı ve kültürünü sonraki kuşaklara aktarmalıdır.

Gücün devamlılığı için gereken en çok budur. Aktarımıdır.

Bizler müreffeh olmak ya da güçlü olmak arasında bir tercih yaparsak Türkler için bu, her zaman güçten yana cevaplanacak bir soru olacaktır.

Refah, gücü kullanma iradesini de negatif yönde etkileyebiliyor ve bu sebepten de Türkün devleti güçlü olur ama bireysel bazda kendisi nadiren güç sahibi olacaktır... Çünkü bu tercihi Türkün kendisi yapıyor.

Öyleyse tarhanaya ve bulgur pilavına kaşık sallamaya devam.

Bu da bu toprakların değişmesi zor bir kodudur. Bu ülkenin "*Haydin savaşa*" dendiğinde gürleyecek yüz binlere ihtiyacı hep olacak ve aşırı refah o ruhu köreltiyor.

Halk aslında kahramanlığı ve vatan için ölümü yücelterek bu psikolojiyi bir sonraki kuşağa kendisi aktarıyor.

Bu yüzdendir ki "*Refah olmalı ama bireyde değil, devlette*" gibi bir anlayış var bazı idarecilerde.

Bu, tam doğru olmasa da hepten de yanlış değildir. Çevremizdeki problemler sahada var olduğumuz gerçeği ile orantılı bir durum aslında.

Eğer Norveç, Malezya, Singapur, Umman ya da Kanada gibi bir yerde olsaydık savunma ihtiyacı yüksek ve savaşa hazırlıklı tutulması gereken bir halde olmazdık.

"Türk ekmezsiz yaşar ama devletsiz yaşamaz" lafı da biraz da bu yüzden gelişmiş olmalı.

Her ikisi de eksik olmasın. Refah hepimize lazım ama refahın sebep olduğu kültürel yozlaşma ve askeri tembellik ve savunma körlüğünün de üstesinden gelinmeli.

Denge ülkesi olmak demiştik geçen yazıda. İdareciler de cambaz olmalı sanırım.

Cambazlık akrobasi gerektirir ve sürekli dönüş, "R" vitesi gerektirir. Bu zamanda en iyi lider, belki de en çok söylem değiştiren, en çok dönendir.

Gücümüz ölçüsünde siyaset yapıyoruz. Gücümüz sınırsız olsa siyaseti daha da dik bir duruşla daha da kesin söylemlerle yapardık elbette ama sonuçlarına bu millet katlanamazdı.

1923'ün 100 yılını daha getirmiş değiliz. Öyleyse cambazlık da şart bu durumda.

İp uzun, aşağısı kötü.

Zengezur, Ahıska, Batı Trakya, Kırım, Kafkasya, Musul ve Kerkük, Kıbrıs, Bosna Hersek ve bir şekilde "*bir küresel güç*" olarak geri dönmemiz gereken Okyanuslar ve var olmamız gereken coğrafyalarla sağlam köprüler kurmak için bir süre daha cambazlık şart.

Çelikten köprüleri kurana dek, keskin ipte yürümek kaderimiz gibi.

Tarhana ve bulgur da...

Selam ve saygılarımla.